

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-06-000 751
Бања Лука, 21.3.2008. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Драгослава Лукића као председника вијећа, Петра Бајића, Биљане Томић, Стаке Гојковић и Горјане Попадић као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца К. М. из Бања Луке, кога заступа З. Б., адвокат из Б. Л., против тужене Р. С., коју заступа Р. ј. п., сједиште замјеника у Б. Л., ради плаћања накнаде у износу од 22.200,00 КМ, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Бањој Луци Гж-846/04 од 28.4.2006. године, на сједници одражној 21.3.2008. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци П-1898/01 од 21.12.2001. године одбијен је тужбени захтјев тужиоца К. М. из Б. Л. против тужене Р. С. којом је тражио да му тужена исплати због тога што је његову имовину додјелила К. Ј., за период од 1.11.1996. до 30.11.1999. године, мјесечно од по 600,00 КМ, укупно 22.200,00 КМ, са законском затезном каматом почев од 15.10.2000. године до исплате (став 1.). Свака странка сноси своје трошкове спора (став 2.). Утврђује се да је тужба тужиоца против туженог К. Ј. ради утврђења и предаје у посјед, повучена усљед одрицања тужиоца од тужбеног захтјева (став 3.). Свака странка сноси своје трошкове спора (став 4.).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци Гж-846/04 од 28.4.2006. године, жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужилац ревизијом побија другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен, нити се Републички тужилац изјаснио о поднесеној ревизији (члан 390. став 3. Закона о парничном поступку – "Службени лист СФРЈ", бр. 4/77 до 35/91, и "Сл. гласник РС" бр. 17/93 до 32/94, у даљем тексту: ЗПП), који се на основу одредби члана 456. став 1. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 58/03 до 63/07, у даљем тексту: ЗППРС) има примјенити у овом спору.

Предмет спора је захтјев тужиоца којим тражи да му тужена због додјеле на кориштење његове куће и дворишне зграде изграђене на к.ч. 155 површине 355м², у у Б. Л., за период од 1.11.1996. до 30.11.1999. године мјесечно плати по 600,00

КМ, укупно 22.200,00 КМ, са законском затезном каматом почев од 15.10.2000. године до исплате.

Неспорне су чињенице између странака: да је тужилац власник куће и дворишне зграде изграђене на к.ч. 455 површине 355 м² уписане у ккњ. улошку број 560/01 К.О. Б., која се налази у Б. Л.; да је тужилац средином августа 1995. године напустио Б. Л. због ратних сукоба тужилац на подручју бивше СРБиХ; да је рјешењем Министарства од 30.10.1996. године предметна кућа тужиоца додијељена породици К. Ј. из Г. а рјешењем истог Министарства од 27.12.1996. године предметна кућа додјељена на привремено кориштење породици Т. Р. из Г.; да је К. Ј. предмету кућу тужиоца користио до 2.12.1999. године и да је тужилац уговором о продаји од 2.12.1999. године овјереног код првостепеног суда под бројем Ов-4982/00 предметне некретнине продао Г.Г. из Б. Л. од 95.000,00 КМ.

Код оваквог стања чињеница нижестепени судови налазе да су предметне некретнине тужиоца као напуштена имовина од стране тужене додјељене на привремено кориштење К. Ј. и Т. Р. које су по захтјеву тужиоца враћене му током 1999. године па због тога да тужилац нема право да захтјевом тражи накнаду по основу плаћања закупа у З. јер да у понашању тужене нема противправности и судили тако што су одбили тужбени захтјев тужиоца као неоснован.

Ревидент неосновано побија законитост изрека нижестепених пресуда.

У конкретном случају су предметне некретнине на којима је тужилац имао право својине, а што није ни спорно међу странкама, као напуштена имовина од стране органа тужене Министарства, Комисије рјешењима од 30.10.1996. и 27.12.1996. године додјељена на привремено кориштење породицама К. Ј. и Т. Р. оба из Г. и то на основу Закона о кориштењу напуштене имовине.

Тужилац захтјев за плаћање новчане накнаде коју тражи у износу од 22.200,00 КМ заснива на одредбама члана 217. и 219. Закона о облигационим односима ("Сл. лист СФРЈ", бр. 29/78 до 57/89 те "Сл. гласник РС", бр. 17/93 до 3/96, у даљем тексту: ЗОО), као једним од облика стицања без основа (чл.210. ст.1. тог Закона).

Према чл.217. ЗОО, када је неко туђу ствар употребио у корист трећег, а нема услова за примјену правила о пословодству без налога, трећи је дужан вратити ствар, односно, ако то није могуће, накнадити њезину вриједност, а према члану 219. ЗОО, када је неко туђу ствар употребио у своју корист, ималац може захтијевати, независно од права на накнаду штете, или у одсуству ове, да му овај накнади корист коју је имао од употребе. Ималац ствари је овом законском одредбом овлашћен да од лица које је туђу ствар употреблио на корист трећег, односно да од лица коју је његову ствар употребио у своју корист, тражи како накнаду штете, тако и корист коју је овај имао од употребе. Наведена одредба је, према томе, правни основ тужбеног захтјева за накнаду штете.

Из стања у списима, наиме, не произилази да је тужена предметне некретнине на којима тужилац има право својине његову ствар употријебило у корист трећег, односно употријебила у своју корист, јер како је речено, те некретнине је као напуштену имовину тужена на основу Закона о кориштењу напуштене имовине додјелила на привремено кориштење наведеним лицима, дакле, супротно тврдњама ревизије, тужена његову ствар није употријебила у корист

трећег, нити је употребила у своју корист у којем случају, по схватању овог суда, у смислу одредби члана 217. и 219. ЗОО тужиоцу не припада право да захтјевом тражи наведену новчану накнаду. Међутим, како су наведене одредбе и правни основ тужбеног захтјева за накнаду штете, то по схватању овог суда на страни тужене нема противправности штетне радње као једне од општих претпоставки одговорности за накнаду штете (чл. 154., 155. и 158. ЗОО).

Наиме у овом случају ради се о специфичном правном односу проистеклом из ратних сукоба на подручју бивше СРБиХ током 1992. године, који је регулисан Законом о коришћењу напуштене имовине ("Сл. гласник РС", бр. 3/96 и 12/96, у даљем тексту: ЗНИ).

Према одредби чл. 2. ЗНИ, под напуштеном имовином у смислу тога Закона, сматрају се између осталог и непокретности које су власници напустили, а према одредби чл. 3. тог Закона, такве непокретности привремено прелазе на заштиту и управљање Р. С. која се остваривала путем Министарства те Комисије, као и других републичких и општинских органа. Дакле, циљ тога Закона је био не само кориштење већ и заштита такве имовине. Тим Законом нити било којим другим законом није предвиђено да власнику напуштене имовине припада накнада, и таква ситуација је остала све до враћања те имовине по одредбама Закона о престанку примјене Закона о коришћењу напуштене имовине ("Сл. гласник РС", бр. 38/98 до 96/03).

С обзиром да се овдје ради, како је речено, о специфичном правном односу проистеклом из ратних сукоба на подручју бивше СРБиХ током 1992. године до 1995. године, као и да је орган тужене приликом додјеле на привремено кориштење предметне имовине тужиоца поступао по одредбама Закона о коришћењу напуштене имовине, то по налажењу овог суда, нема противправног поступања органа тужене, па због тога нема ни одговорности тужене за накнаду штете .

Из речених разлога ревизија тужиоца се указује неоснованом. Зато је примјеном одредби чл. 393. ЗПП у вези с одредбама члана 456. ст.1. ЗПП РС одлучено као у изреци.

Предсједник вијећа
Драгослав Лукић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић